Bijdrage Roadmap Informatieberaad VWS

Onderwerp • Regionaal Zorgcommunicatie Platform
Betrokkene RZCC • Evi van der Linden – Projectleider
Betrokkene Informatieberaad • Jan Christiaan Huijsman
Datum • 11-02-2019

Introductie

In 2020 heeft iedere burger, die dat wil, volgens de wet recht op kosteloos elektronisch opvragen van medische gegevens. Om de burger inzicht te geven in zijn medische gegevens faciliteert het RZCC een Regionaal Zorgcommunicatie Platform (RZP) in de regio Zuidoost Brabant. Op het RZP komen de informatiestromen vanuit verschillende informatiebronnen samen, zodat er een informatieknoopppunt ontstaat. Het RZP voldoet aan landelijke standaarden en kan volgens iedere gewenste standaard gegevens uitwisselen. Gestandaardiseerde gegevensuitwisseling wordt op deze manier gewaarborgd. Vervolgens kunnen één of meerdere PGO's (Persoonlijke Gezondheidsomgevingen) gekoppeld worden aan dit platform om de burger inzicht en regie te geven over zijn gezondheidsgegevens. Dit is van invloed op de informatie-uitwisseling tussen zorgverleners en tussen zorgverleners en de patiënt, onderstaand zorgproces omschrijft dit;

Praktijkvoorbeeld zorgproces

Een kwetsbare thuiswonende oudere wordt opgenomen in het ziekenhuis met bloedspiegelproblemen. De mevrouw wordt in het ziekenhuis gestabiliseerd en kan naar huis. Enkele dagen later wordt ze wederom opgenomen in het ziekenhuis met dezelfde klachten, mevrouw wordt weer gestabiliseerd en naar huis gestuurd. De huisarts vraagt zich af hoe dit kan gebeuren, hij vraagt de patiënt al haar medicatie mee te nemen en constateert dat ze medicatie slikt die tegenstrijdig is. De huisarts wist echter van een aantal medicijnen niet dat mevrouw deze slikte. Omdat deze medicijnen door een ziekenhuisarts zijn voorgeschreven en niet uitgewisseld werden met de huisarts, vond er geen medicatiebewaking plaats. In de praktijk is het een veelvoorkomend probleem dat medicatie door verschillende artsen wordt voorgeschreven en dat daarop niet goed gecommuniceerd wordt. De mevrouw weet zelf vaak niet exact waar de verschillende medicatie voor dient, en beschikt ook niet over een overzicht met alle medicatie. Wanneer gegevens naar de patiënt zelf worden ontsloten vanuit alle verschillende bronnen middels het RZP, heeft de patiënt een overzicht van alle medicijnen waarop medicatiebewaking kan plaatsvinden.

Relevante informatie

Wanneer een kwetsbare oudere gebruik gaat maken van een PGO, applicatie waarin hij/zij alle relevante gezondheidsinformatie kan inzien, beheren en delen, zijn een aantal zaken van belang.

- *Machtigen*

Allereerst is het van belang dat een patiënt iemand kan machtigen. Denk hierbij aan zijn of haar kinderen of een mantelzorger. De kwetsbare oudere is vaak niet bezig met e-health toepassingen, maar heeft wel graag inzicht in zijn of haar gezondheid. De gemachtigde is vaak meer gedigitaliseerd en creëert inzicht voor de kwetsbare oudere. De mantelzorger kan zicht krijgen op afspraken met zorgaanbieders, bijvoorbeeld de fysio of de longarts. Daarnaast kan de gemachtigde verslagen teruglezen van artsen, helpen bij het invullen van vragenlijsten en controleren of de medicatie die de kwetsbare oudere slikt ook overeenkomt met het medicatieoverzicht in het PGO.

Het machtigen van een bepaalde persoon moet echter wel gebruiksvriendelijk verlopen. In de meeste gevallen willen de kwetsbare ouderen iemand machtigen voor alle gezondheidsinformatie,

maar in enkele gevallen is er classificatie op basis van zorgaanbieder of processen gewenst. Er zijn drie opties tot machtigen mogelijk, welke VWS uitwerkt:

1) Geen classificatie (alles of niets)
2) Classificatie op basis van zorgaanbieder
3) Classificatie op basis van processen

Het voorstel hierbij is om direct en simpel te beginnen om het machtigenstelsel in te richten. Hierom zou er gestart moeten worden met geen classificatie, dus machtigen voor alles of voor niets. De verantwoordelijkheid wordt hierdoor gelegd bij de zorgaanbieders, zorginstellingen of zorgverleners om het machtigen proces vorm te geven binnen de eigen organisatie. Deze vorm van machtigen voorziet in 79% van de patiënten die een machtiging in de zorg willen afgeven. Na deze start kan er doorontwikkeld worden, zodat in alle gevallen in de behoefte van de patiënt voorzien wordt.

- *Toestemmingen*

Naast machtigen is het geven van toestemming over het uitwisselen van zorginformatie van belang. Ook hier geldt het argument dat gebruiksvriendelijkheid voorop moet staan. Een patiënt heeft geen behoefte om tientallen zorgaanbieders wel of geen toestemming te geven. Hierbij kan wederom gekeken worden naar bovengenoemde opties tot classificatie. Deze opties zien er als volgt uit:

1) Toestemming geven aan alle zorgaanbieders of aan geen enkele zorgaanbieder
2) Toestemming geven per zorgaanbieder (bijv. ziekenhuis, apotheek, huisarts)
3) Toestemming geven op basis van zorgprocessen.

Hierbij is het van belang mee te nemen dat een zorgaanbieder gegevens mag inzien van de desbetreffende patiënt zolang er een behandelrelatie bestaat. Zonder behandelrelatie is de zorgaanbieder überhaupt niet bevoegd om medische gegevens in te zien. Hierdoor is de voorkeur wederom om te starten met toestemming geven aan alle zorgaanbieders of aan geen enkele, en om vanaf de start door te blijven ontwikkelen. Het is van belang dat er snel gestart wordt, de PGO's zijn in opkomst en de patiënt lijkt nu al steeds meer inzicht te krijgen in zijn of haar gegevens. Dit proces moet dus ook tijdig ingeregeld worden.

Oplossing

In de regio Oost-Brabant richt het RZCC een Regionaal Zorgcommunicatie Platform (RZP) in. Dit is een platform dat tussen de systemen van de zorgaanbieders en de PGO's in komt te staan, zoals weergegeven in figuur 1. Door gebruik te maken van dit platform kunnen processen zoals machtigen en toestemming verlenen eenvoudiger ingericht worden door een soort voorportaal te gebruiken, en wordt voorkomen dat individuele zorgprocessen belast worden. Daarnaast zorgt het RZP ervoor dat informatie vanuit verschillende bronsystemen samen komt. Hierdoor wordt een overzicht gecreëerd vanuit meerdere zorgaanbieders naar de patiënt, gebaseerd op landelijke informatiestandaarden en wet- en regelgeving. De medicatie van de kwetsbare oudere uit de beschreven casus, wordt ontsloten vanuit meerdere bronnen. Hierdoor wordt voorkomen dat de patiënt tegenstrijdige medicatie slikt, waar niemand van op de hoogte is.

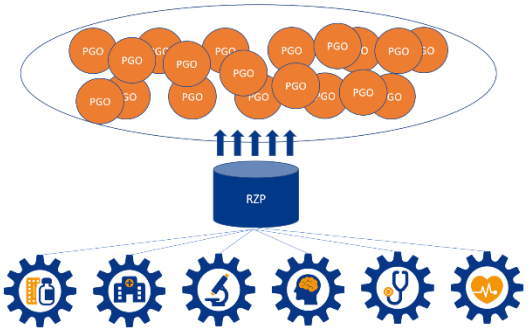

Figuur 1, Schematische weergave Regionaal Zorgcommunicatie Platform (RZP)